

Högskolan Dalarna
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Tomas Egeltoft
08-563 088 28
tomas.egeltoft@hsv.se
BESLUT

2010-12-17
Reg.nr 641-933-10

Beslut om tillstånd att utfärda grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6

Högskoleverket beslutar att ge Högskolan Dalarna tillstånd att utfärda grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6.

Ansökan och ärendets hantering

Högskolan Dalarna har ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6. För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande bedömare: professor emeritus Ingvar Lundberg, Göteborgs universitet (ordförande); docent Mari-Ann Berg, Högskolan i Jönköping (ordförande); universitetsadjunkt Birgit Andersson, Umeå universitet; universitetslektor Pia Bohlin, Konstfack; lärarstuderande Linda Bondeson, Södertörns högskola; docent Göran Bostedt, Mittuniversitetet; lärarstuderande Patrick Böttiger, Örebro universitet; universitetslektor Annette Ewald, Högskolan Kristianstad; professor Kari Fasting, Norges Idrottshögskola; professor Karsten Froberg, Syddanska universitet; lektor Tom Gullberg, Åbo Akademi; professor Sven-Erik Hansén, Åbo Akademi; universitetslektor Maud Ihrskog, Högskolan i Borås; professor Geir Johansen, Musikhögskolan i Norge; docent Marlène Johansson, Åbo Akademi; filosofie doktor Carla Jonsson, Stockholms universitet; professor emeritus Pertti Kansanen, Helsingfors universitet; professor emerita Inger Anne Kvalbein, Högskolan i Oslo; universitetslektor Pernilla Nilsson, Högskolan i Halmstad; professor Sigmund Ongstad, Högskolan i Oslo; forskningsledare Mia Porko-Hudd, Åbo Akademi; universitetslektor Grethe Ravlo, Nationellt centrum för matematik, Trondheim; universitetslektor Eva Riesbeck, Malmö högskola; professor emeritus Helge Strömdahl; universitetslektor Björn Sundmark, Malmö högskola och lärarstuderande Pernilla Åhs, Högskolan Väst.

Underlag för bedömningen har varit högskolans ansökan samt intervjuer den 1 oktober 2010 med representanter för högskolan. Bedömargruppens yttrande bifogas.

Bedömning

Bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprövningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen, se bilaga 1.

Bedömargruppens yttrande innehåller dels en sammanfattande bedömning per aspekt dels en samlad bedömning. Medlemmarna i bedömargruppen har inte medverkat i bedömningar där jäv föreligger.

Bedömargruppens samlade bedömning är att Högskolan Dalarna har förutsättningar att ge grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6 med tillfredsställande kvalitet. Högskoleverket instämmer i denna bedömning.

Beslut

Högskoleverket beslutar att ge Högskolan Dalarna tillstånd att utfärda grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Tomas Egeltoft i närvaro av stabschefen Lennart Ståhle och avdelningschefen Magnus Hjort.

I ärendets beredning har även utredarna Eric Lindesjö och Cecilia Nordqvist deltagit.

Lars Haikola

Tomas Egeltoft

Kopia till:

Utbildningsdepartementet

Medlemmarna i bedömargruppen

Bedömargruppens yttrande

Utbildningens förutsättningar

Lärreresurs

Vi bedömer att antalet tillsvidareanställda och övriga lärare står i proportion till utbildningens beräknade omfattning. Andelen forskarutbildade lärare har höjts under senare år och den vetenskapliga kompetensen är tillfredsställande med undantag för kompetensen inom fysik. Den ämnesdidaktiska kompetensen menar vi inte vara tillräcklig inom vissa ämnen och det finns ett behov av att rekrytera ämnesdidaktiker med doktorsexamen. Få lärare är anställda inom pedagogiskt arbete, utan i stället hämtas lärare från olika håll inom ämnena. Överlag bedömer vi kompetensen för den utbildningsvetenskapliga kärnan som tillfredsställande. Vi menar att lärarna har kompetens att erbjuda undervisning om och i praktiska och estetiska lärprocesser. Lärosätet planerar gemensamma seminarier för högskolans lärare och fälthandledare för att kombinera vetenskap med beprövad erfarenhet och således skapa forum för ömsesidig kompetensutveckling. Detta ser vi som positivt. I nuläget finns cirka 5 procents tid för kompetensutveckling för alla lärare, och det är i vår mening för lite.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten lärreresurs är tillfredsställande.

Utbildningsmiljö

Vi menar att utbildningen som helhet kommer att ges i en forskande miljö, men en viss skillnad mellan ämnesområdena kan märkas. Vi menar vidare att utbildningsmiljön är både kritisk, kreativ och reflekterande.

Organisationen för den verksamhetsförlagda utbildningen menar vi är fungerande för att fylla de olika kraven från dels den campusbaserade, dels den nätbaserade lärarutbildningen. Samtidigt visar lärosätet på en insikt om vilka områden inom denna organisation som ytterligare kan förbättras.

Samarbete mellan högskolan, partnerskolorna och kommunerna i regionen verkar utvecklat och fungerande. Det internationella samarbetet kunde utvecklas ytterligare.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

Utbildningsplanen har en del brister och bland annat bör den övergripande progressionen tydliggöras. Många kursplaner är i ansökningen identiska mellan de sökta inriktningarna F-3 och 4-6. Vi menar att kursplanerna bör utvecklas och specificeras mot respektive inriktning samt bearbetas gällande till exempel progression, kurslitteratur och tydliggörande av hur estetiska läroprocesser utgör ett införlivat innehåll i kurser. Kursplaner i bild respektive idrott är tillfredsställande både vad gäller innehåll, struktur och relevant litteratur. I båda fallen kan dock sidantalet för delkurserna begrundas ytterligare.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten styrdokument inte är tillfredsställande.

Undervisning, kurslitteratur och examination

Vid lärosätet används begreppet pedagogiskt arbete, i vilket även den utbildningsvetenskapliga kärnan ingår. Lärosätet har en lång tradition av integrerade ämnesblock och har gått in för en mycket integrerad kursform, där innehåll från många ämnen ska inkluderas i samma kurs. Denna integration har inverkan på såväl kompetens för den utbildningsvetenskapliga kärnan som ämnesdidaktisk kompetens. Vi bedömer att kurslitteraturen bör ses igenom gällande till exempel omfattning och internationella perspektiv.

Examinationsformerna behöver säkras. Genom att det ingår mycket samarbete och integrering mellan och inom kurserna, ser vi att detta kan leda till att en del ämnens kärna samt den utbildningsvetenskapliga kärnan kan hamna i bakgrunden, och att systemet i sig kan bli starkt personbundet och därmed relativt sårbart. Progressionen bör förtydligas, bland annat progressionen mellan kurserna på grundnivå och avancerad nivå. Praktiska och estetiska läroprocesser sägs genomsyra alla kurser och utbildningen i sin helhet.

Vi menar att examinationen bör förtydligas och progressionen i den verksamhetsförlagda utbildningen tydliggöras för alla involverade parter.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination inte är tillfredsställande.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

Dokument som innehåller betygskriterier för kurserna, instruktioner för tentamina, examensarbetet och annan examination är ännu inte framtagna. Vi bedömer att lärosätet har visat att det finns organiserade och systematiska

säkringssystem för utbildningen som kommer att ge studenterna möjligheter att nå målen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten säkring av examensmålen är tillfredsställande.

Samlad bedömning

Vår samlade bedömning är att Högskolan Dalarna har förutsättningar att ge grundläroutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6 med tillfredsställande kvalitet. Vi rekommenderar Högskoleverket att tillstyrka ansökan.

Bilaga I: kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprovning för de nya lärarexamina

Utbildningens förutsättningar

Lärraresurs

- Antalet tillsvidareanställda och övriga lärare står i proportion till utbildningens beräknade omfattning,
- lärarna har vetenskaplig och ämnesdidaktisk kompetens för undervisning och handledning inom utbildningen,
- lärarresursen består både av vetenskapligt meriterade lärare samt lärare som besitter beprövad professionserfarenhet i en välavvägd proportion,
- lärarna har kompetens att erbjuda den utbildningsvetenskapliga kärnan med de krav på innehåll som anges i examensordningen för respektive lärarexamen (skolväsendets historia och organisation, värdegrund, läroplansteori och didaktik, vetenskapsteori och forskningsmetodik, utveckling, lärande och specialpedagogik, sociala relationer, konflikthantering och ledarskap, uppföljning och analys av lärande, bedömning och betygsättning, utvärdering och utvecklingsarbete)
- lärarna har kompetens att erbjuda undervisning om och i praktiska och estetiska lärprocesser (förskolläraryrket- samt grundläraryrketexamen),
- lärarna har kompetens att erbjuda undervisning om vuxnas lärande (ämnes- och yrkesläraryrketexamen),
- lärarna ges reella möjligheter till kompetensutveckling och egen forskning.

Utbildningsmiljö

- Utbildningen ges i en forskande miljö,
- utbildningen kommer att ge förutsättningar för ett kritiskt och kreativt/reflekterande förhållningssätt,
- miljön inbegriper en fungerande organisation som säkrar att den verksamhetsförlagda utbildningen erbjuds inom relevant verksamhet och ämne/ämnesområde,
- nationellt och internationellt samarbete bedrivs i syfte att berika utbildningsmiljön.

Infrastruktur

(gäller de lärosäten som inte tidigare bedrivit lärarutbildning)

- Studenterna har god tillgång till litteratur/annat lärandematerial, informationstekniska resurser och annan nödvändig utrustning.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

- Utbildningsplanen för respektive examen innehåller mål/förväntade studieresultat som utarbetats i enlighet med examensordningen och anger en tydlig struktur för respektive program, inriktning samt ämne/ämnedområde,
- kursplanerna innehåller mål/förväntade studieresultat som utarbetats i enlighet med examensordningen.

Undervisning, kurslitteratur och examination

- Undervisningsformerna, vald kurslitteratur/annat lärandematerial och examinationsformerna säkrar forskningsanknytning och progression,
- examinationen inom den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs i samarbete med utbildade handledare vid de medverkande skolorna.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

- Krav finns klart dokumenterade, exempelvis i form av betygskriterier, och framgår av instruktioner för tentamina, examensarbeten och annan examination,
- lärosätet kan visa att utbildningen kommer att ge studenterna goda förutsättningar att nå målen.

Säkring av utbildningens kvalitet

(gäller de lärosäten som inte tidigare bedrivit lärarutbildning)

- Det finns ett kvalitetssäkringssystem som garanterar utbildningens framtida kvalitet.